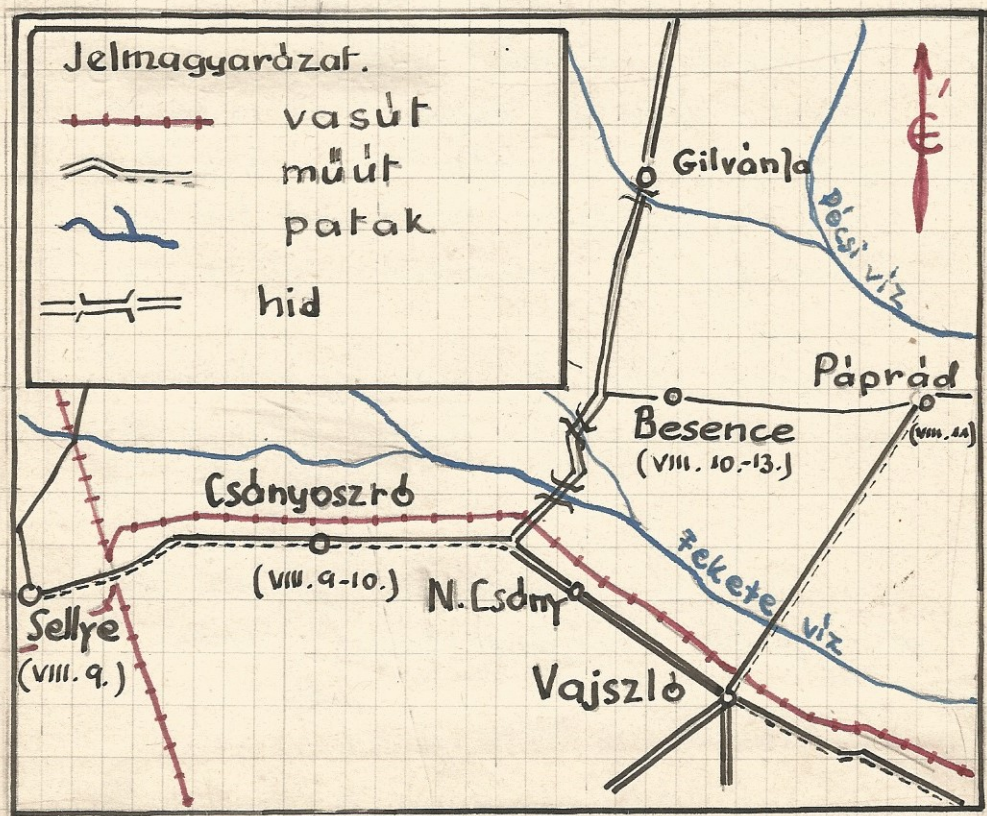

ORMÁNYSAGI MOKUS KISMOZGÓ TÁBOR

A KISMOZGÓ ÚTVONALA.

Tábori beosztás:

Táborparancsnok: ifj. Ivasivka Mátyás (Matyi)
——"—— helyettes: Györfi László (Cila)
Beszerző: Marinov Dezső (Dezső)
Íródeák: Bojcseff András (Bandi)
Hírszerző: Lócsei István (Pityu)
Rendfelügyelő: Fűzy János (Janci)
Érdekesség gyűjtő: Bence László (Bence)

Toborzó a kismozgóra.

(Kodály: „Háry János” toborzójának dallamára.)

Aki jön az Ormányságba, de jó lesz a dolga!
Eszik, iszik, fürdik ottan, nem lesz semmi gondja
Hej, élet be szép élet, ennél jobb sem lehet,
Csak az jöjjön kismozgóba, aki ilyet szeret.

Őrsünknek a jó úszója, jót gondol magába:
Már is csillog a nagy vízben aranyhal módjára.
Hej, élet... stb.

Dezső felmegy a Fekete-víz magas hidjára
Gondolkodik s talpast ugrik, majd' szétmegy a lába
Hej, élet... stb.

Fel van írva és rajzolja a Matyi arcára:
Ez az élet aranyélet (a) Mókus-örs számára
Hej, élet... stb.

Tábori napló.

Csányoszló, augusztus 9. kedd.

Reggel háromnegyed hatkor gyülekezünk az állomáson. Gyorsan megváltom a jegyemet a felrállyant a Szentlőrinc felé menő vonatra. Mivel a kocsi igen zsúfoltat, Cila Bencével és Besszével külön kocsiba száll. Elig, hogy megindul a vicinális, egy „hangán”-ban nőtára gyűjt a sűrűkötetjéről a vonat utasait. Szentlőrincig nép útunk van. A belső nap sugarai be-berillágitanak a kocsis ablakain.

Szentlőrincen leállunk, hogy a sellyei vonattal folytassuk útunkat. Az ám! De ez a vonat nemigen akar megjelenni. Pityu ugyan költözött felkiált, hogy „ez az!”, a ezzel rohanni kezdünk a befutó kocsi elé, de ez mindig séves „kapcsolás” (vált). Végül elhatározzuk, hogy a várakozás állóhelyére helyeskedünk. S ez a legbrócserebb megoldás.

Kála a MÁV-nak, sebely felőri várakozás után megindul, hogy a hatos vágányon álló szerelvény fog majd indulni Sellye felé. Ezt persze megindja a költözött várakozó is, a vad roham indul a kocsikra. (E kocsi egytől-egyig marshavagónok.) Nagy nehezen mi is feljutunk, a a vonat hatalmas döccenéssel megindul.

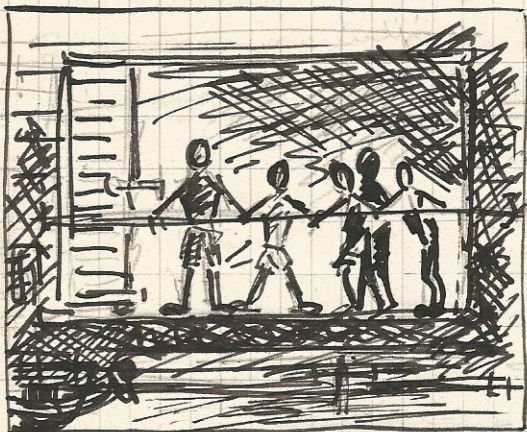
A vagon varvidjára támaszkodva

néztek az előttük elvonuló kajakosok. Lassan beértek az Ormányságra. Az ország állomásánál mölöt, hogy rögtön elérjék a Fekete-vízet & emez torkolatára érkezjék el az „One-mone“-t.

Meglátják a tölteket el is kezdjék a nótát. Hamarosan továbbra fogja a dal, mert a Fekete-víz medrében csak néhány posolya látható.

-Ne féljétek - vigyázzatok a társaságot -
fejtelek majd több víz lesz.

Elhagyják dr. Kiss Géza faluját, Kákierot. Készenlődni kezdjék.

Még néhányat utána, majd Sellyére beérve lerállunk a vonatról. Lábaiunk egészen elzsibbadtak a hosszú álldogálás miatt. Így arán most jól esik a menés.

Csányosró felé indulunk. Sellyét elhagyva egy útréti erdőben letelepszünk; imádkozunk és megéggelünk. Evés után Baudi felolvasza az 1. számú tábori parancsot. Elhatározzuk, hogy minden ormánysági érdekességét (tárgyat, navart stb.) öme fogunk gyűjteni ill. le fogunk jesszeni.

Mintán jól kipihentük magunkat tovább indulunk. Erősen tűz a nap, de enyhe déli nél is fűdőgél.

ORMANSÄGI OJTORNYEL.

csányonró halászában egy vén cigány-
asszony minden áron jósolni akar nekem. Udvariasan
visszatartom e nagy műveltségét. Az állomásra me-
gyünk, ahol Cila bérmenekpapája lakik. Itt a berti
antálnál bekelepnünk s jó nagyot inunk.

Pityuval és Jancsival elmegyek éjjeli
nállás után nézni. Találunk is: az isztróban. A tanító-
kisasszony édesanyja nagyon barátságosan fogad minket.
Felajánlja rögtön az üresen álló pajtát. Csak malmaid
szell még elmennünk. Mire ezzel is kérem magunkat, me-
gyünk vissza az állomásra. Itt megebédelünk, majd
Cila bérmenekpapától elbúcsúva átkelünk éji nállás-
helyünkre. Megszívadjuk a felfehelyet s fűdönadrág-
ba öltözve elindulunk fűdönre.

Találunk egy helyet, hol derékig és a
Fehete-víz. Rögtön nagy fűcsövést rendezünk, majd
„polócozni” (virilalódnak) kezdünk. Jót napozunk, majd
elindulunk új vízzel keresni. E keresgélés közben meg-
figyeljük a halászat munkáját s megismerkedünk
Dorabos társival, egy öreg omámpági magyarral.
Vége találunk egy nagyseű uszodát s itt folytatjuk a
fűdést. Fél két felé kijönünk, megnézelünk. Cila meg
Jancsi közben a hid alatt halat dobálnak. Mi közelet
egy érrevelten pillanatokban olajra lépünk. Futunk egy
darabig, majd egy fa mögött elrejtőzünk. Lennél, hoes
mi len? Aláél hamarosan előjönnek s keresni kezdnek ber-
nünk. Vége valahogy megtalálunk s együtt indulunk a

CSÁNYOSZRÓI TEMPLOM.

Bencze L. utca:

E. Csányi

falun felé. Közben nagyjót lovaszátárnak s általában „há-
térben” vinnék a népet. Egyszerre kellen is lógnak a hátun-
kon.

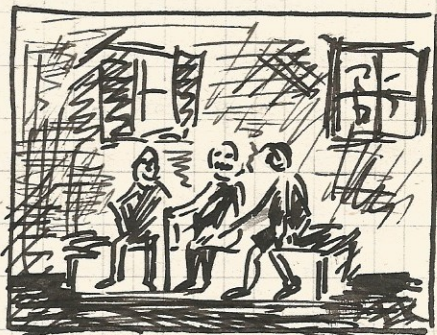
A faluba érve adok háromnegyed óra
nabradidőt. A fiút mindnyájan a faluba mennel (bátorsági)
közülésem. Cica és én minden sétálni megyünk. Ismét la-
kálunk Barabos házával, ki hára előtt üldögél. Ke-
zével maga mellé mindet s elkerül beszélni a múltól
és a jelenről. Elmondja, hogy 82 esztendő, a legidősebb
a faluban. Beszél az Ormánság-
ról a régi népviseletről. Közben
egy márt őreg magyar is oda-
telepszik mellém s beszélgetünk

Lassan elbúcsúrok a
falu édesatyjától s vimmérem
mállásunkra. Vasóra után éjje-
li ruhába öltözöm és kimegyünk a kertbe, ahol petró-
leum-lámpa körül táborlónál tartunk. Beszélgetünk,
majd meglátunk egy ormánsági népdalt s ezt
kinevezem tábori indulónak. (Sivárványos az ég alja...)
Vimmérem a pajtára s parancsolvasás után elmon-
tom az esti imát. Negyed 11°-kor lezárunk...

- Matyi -

Besence, augusztus 10. szerda.

Reggel, hat órai ébredés után talpon van
nát a fiút. Gyors mosakodás, önmegmunkálás, reggeli. El ala-
runk búcsúzni a vendéghazától ormánságiól, de ő rajnos

nincs idehaza. Így hát levelet hagyunk hátra s abban
búcsúrnunk el. Vége - rekord idő alatt - p^o-ra minden
kézen van s indulunk. Útközben csinálunk két db. bika-
zan siberülhető kápet. Első pihenőnél a Fekete víz
hidjánál tartjuk.

- Kezreleg a hal - mondja. Jauri. S igaz
is van neki, mel' kelünk egy - két halat, mely még a 2
cm - s is meghaladja.

Sajnos Matyi nem (szo) engedélyez
szól pecárót, mel' indulni kell, ha akarunk elvédeni ren-
desen. Így hát tovább kell gyalogolni a nagy sávan.
(s. i. homokban). Vége felhív a régen volt Besence
templomtoronyra. A nagy parton majdnem lóházig merülünk,
de sikeresen eléri a falat. Matyi előremegy Bandival,
hogy kipuholja, hol lehet nállást kapni? Mi addig
leülünk a kőnél s elkerdődik a mese (jűj!).

- Fehérvári - mondani - de lehurrogat.
Ha vissza nem jön az előőr, hát megegyez.

Bemegegyünk a faluba s az istállóba me-
gyünk. A tinteles úr egy nővel enged át számunkra.

Öröndkedés után Borsó, Jauri, Pityu in-
dultak Vajnlóra élkendni, mi addig járunk a Fekete-
vízbe. Kedvemünkre megalakul a LATESz (a la-
zózó Tiszta Egyszerűség.)

A bevezető megérkezés után bemegegyünk a
faluba s megebedelünk. Eléd után Zolival, a tinteles
úr jóval járunk meggyünk. A parton tenyérlab -

dárunk, Matyival jártam egy nagy mértékűt. Én győ-
zöt. (A vasornál rajnos - még dupla repeláran sem
éneket.)

A kibontás (ma már nem lámpával) a falu
határában lévő akácokban tartjuk. Néhány falusi le-
gény is kijön erre.

Magyar érem, hogy ez a mai nap sokkal
jobb volt, mint a tegnapi.

Ima után kérésed. Rival a reménytel
felelem le, hogy holnap 7°-kor len az ébrenlő.

-Cila-

Besence, augusztus 11. csütörtök.

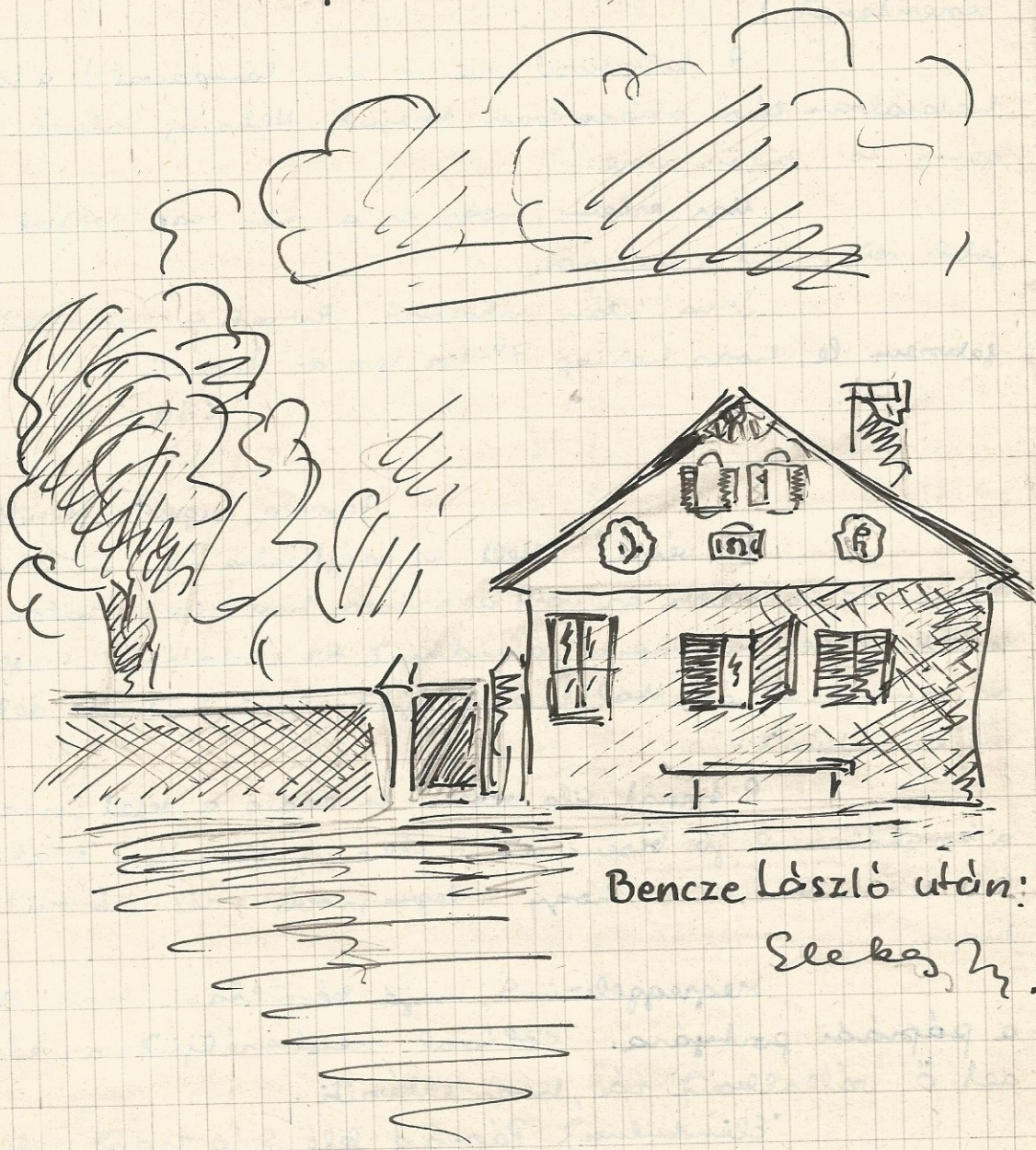
No, végre! Ezzel az arányokkal is. Ki lehetett
lenni. Az egészen az volt a vicces, hogy egy padlón
kerített rögzítő táblán aludtunk. Az ébrenlőkor egészen
sárga árnyalattal szagoltuk a székkel. No, de hát
mi ez nekünk!

A tornát Cila vezeti. Én addig a tejet juttatom
a konyhába. A jó besenceket jó néhány liter tejet ömleszt-
tek rá, hogy a legnagyobb rével lehetett a-
ludni.

Megszegélizünk, majd később kezdődik
a páprádi portyára. Zolival megbeszéljük az elvé-
del. Ő vállalkozik rá, hogy elkíséri.

Elindulunk Páprád felé. Szép erdő mellett
haladunk el. Fűtőrése hagyjuk magunk mögött a kiló-

Háprádi ház.

Bencze László után:
Elekes Zs.

méltósággal. Felhívít Páprád templomban. Már hallatni is
a cséplőgép zakatolása... A templom előtt megállunk.
M onof-1 veremlet s mindenki kap fél óra szabadidőt.
Cilával Bráda János, régi ismerősömmel
keresem fel. Szívvelyes beszélgetés után bemegyünk a
templomba, ahol már a fiúk gyülekeznek. Sétálunk
egyed a faluban, majd elbúcsúszunk ismerősünktől.
Egy ház udvarára megyünk, ahol a garda engedélyzé-
vel meghívószairunk. Két újdölelapot is írunk: Felke-
se Karcsinár és Elemér bánat. Jó homú pihenés
után visszaindulunk Besenec felé...

Karácsonykorunk után leráru a kintele-
tes úrét költéjél és kovácsa rakjút. Mindenki sejteti,
hozz a gyomrukat sem felejték ki a játékról. Köi-
ben két fiú húnat meg köntünt barátjule-ebédre. A
szólítás Baudi és Szőő résztvételél eredményeri.

Újabb illatol: mirásognat ki a kony-
lálól: Zoli kintü elédüdel Nem enged senkil sem
beleméni a nagy mesterségbe, val éppen két kuktál
már meg maga mellett.

Háromnegyed kettőkor ebédhez ülünk
Első fogás: tojásos galuska, a másodit: tojáskrém.
A valóban fejedelmi ebéd után, nagy mosogatás ker-
dődöt. Majd rövid csendespihenő.

Három óra felé elindulunk gúndeni. R
kelet alatt két csoportba szlunk. Aláét - nánórel
felzerelee - elöemennel, hozz védjé a beseneci Okor-

hidat. Jár pere vásáros után mi is elindultunk. Már nem is
látjuk, hogy illik nekünk dolgaink. Kevés a helyes folyómeder:
Szóval elkezdtem rohami, én rögtön utána keljélve futok, így
átjutunk a hidon. Jár valamelyikünk élleken marad. S
a valaki éppen átjutott a hidon, akkor megértem igazán van.
A szél sejt követi. Rettenően rohamot... regény, szót egy
a munkám. Már hirtelen a hid... Munkát a védőt...
A hidon van... Semmi ellenállás! Ordítás hallat-
ni. Szóval az az egész mámonal. De szót! Már
néhányunk a hidon. Felelőtlenség a védőség.
Ela a másik part egész jója mögött letelepedni véli
sereg rohamát. Kinyitjuk a védőt. Javul le is ol-
vannak. Bantia is bejut s most már hirtelenre venni
a hidat. Néha van még hirtelen, hogy a még élő el-
leőség megugraman, majd kifúj a jéleket.

Után előjött s megfigyelte a kör-
sünetet. A kánadát győlt, lép és irgalmas jéle volt.

Levegőt a Teguapi földölözre s
nagy fűdint. Később kénytelenül és pirospere-
rünk.

Elkötött felé megvárakoztunk és elin-
dultunk a fal felé. Körben megfigyelte a némes i-
talását. Az őrs felé jól gyűlt a táborhöz, a másik
felé hamaros és elkéri a vassal.

Vasra után utókat néha, majd a cötetség beállásával az akácerdőbe meggyint
a táborhoz megvárására.

Riadó.

Augusztus 11. csütörtök éjjel.

Anna értesít, hogy Bence lököd:

- Ébredj már föl, riadó van!

Éllokom ám a Matyi sípjó hangjával is. De ráncigálom Pityuról a potrócot. Nagy a zür-zavar. Matyi kiabál:

- Gyorsan átöltözni nappali ruhába, lámpát nem lehet gyújtani!

Én alá nadrágra akarok belebújni. Végre megtalálom az ingem, de most nincsen meg a nadrágom. Remarosan az is megvan, aztán már simálva megy az egész dolog. Hallom Bence hangját:

- Kéz vagyot!

Utána a Bandiéd. Pityu még mindig nem ébredt. Én is kéz vagyot. Rögtön utána a Beró. Pityu még mindig nem békült el. Végre ő is jelent.

Matyi nő:

- most pedig nagyon gyorsan levelezzél - rögtön! - újból elkerült a lábeli zavar.

Végre elcsendesedik a zaj és ismét elalszik.

- Jancsi -

Tíz óra hajban végel és a térorlín.

Szállásunkra vimatéve inádkosunk, majd paraszolvasás után aludni térünk.

- Matyi -

Besence, augusztus 12. péntek.

Reggel fél 9°-kor ébredt. Reggeli tova és mosakodás után megreggelisünk (tej, lángos.) Majd rajta vizsgálól és nőrend következett.

Az első zúlog, két kézfelelést végünk a nővel maradni. De azél kéllamosen kelít el az egén délelöl. Szómmunkal (János, Pityu és én) meglátunk az elédre. Itthon papitósbrunpli az eléd.

A délután nagyon hangulatos: sabbunk, éssellünk, úterásunk és olvasgatunk, no meg nelleni-fotóalkosunk.

János után az utolsó térorlínél az ontályteremben, gerttyár körül tartjuk.

Szombat indulunk karafelé.

- Bence -

Pécs, augusztus 13. szombat.

Reggel 5°-kor van az ébredő. Éjjel örséggel állunk, netoes véletlenül elaludjunk. Az örség legkedvesebb rövelése a szörzés volt.

Az élelénkialy lassan eltávoít a szeműl. Szegelőnör mindenüi ömecsomagolja a holmiját. (Mosakodni még nem lehet, mert odakint elég jól esik az

erő, meg még sötét is van.) Mikor már mindenki elbúcsúzott,
elmondtuk a reggeli imát. Utószóitjuk eszünkönként
> mindent elreanderünk. Még a reggeli tej meg nem érde-
it, mebedidő van. A legtöbben narkosak. Úgy „Machó
in utarásai”-t olvassa.

Élő óra közben megérkezett a tej & ezt
a kintelendő anyag (az, mőltját a falusiak a papnál) gelfoval-
ja.

Reggeli után úléval küldöttébe
megszel & megröngyít a rimes vendégletés elbúcsúment.

Felkötélőnk & nekivágnak a város
utak. Az erő nem régen állt el & az égen neher felhőz úr-
nak. Jó hideg is van. Az újak kábit, a hideg fohorra
a jökedvet. Úgy meg, élöl fauszival, Benzével, én kábul
a köllvettrel.

Hilene óra énként az omói állo-
másra. Nagy megröngyít megröngyít, hogy vonatunk csak
fél 11°-kor indul & hogy Sellyén meg Szentlőrincen át kell
mállunk...

Az utarásnál csak annyit, hogy Sely-
lyéig motoros vonaton, fajadalmi kényszerűen utarunk
Még néártunk is. Sellyétől - az órák várakozás után - Pull-
mann marhavagóiban folytatunk az utat. Szentlőrincen „csel”
másfél óráll kellett várunk. Szél kúntirós után végre
felbúcsúlat a Meeser ködös órnai...

Néhány óra múlva d. u. 5°-kor kába-

szemben önértékeléssel táborozási gyűlésre. Jma után Janosi fel-
dovarta az utolsó tábori parancsot. Majd érekléssel a kismu-
giban kánnal daloltból és elbenedve a fölbe élményekről.
Egy felolvasás után befejeztük az önértékelést s ezzel az
élményekben gazdag ormányzásti Mészáros-kisnagát.

Függelék.

A tábori pontozás eredménye.

1. Bojcsseff András	100 pont
2. Fűzy János	85 -"-
3. Bencze László	85 -"-
4. Marinov Dezső	50 -"-
5. Lőcsei István	30 -"-

Tábori étrend.

Aug. 9. Reggeli: }
Ebéd: } hazai
Vacsora: }

Aug. 10. R.: tej, hazai
E.: hazai
V.: tea, gyümölcsös kenyér

Aug. 11. R.: tej, kenyér
T.: alma, kenyér
E.: tojásos galuska, tojáskrém
V.: rántotta, aludtej, gyümölcsös

Aug. 12. R.: tej, lángos
E.: paprikáskrumpli
V.: aludtej, gyümölcsös kenyér

Aug. 13. R.: tej, kenyér
E.: —
V.: —

Tábori rigmusok.

(A „Jancsi bohóc” dallamára)

1. Kismozgóba indulunk
Most már heten is vagyunk
Elindulunk Sellyére
Ormányság közepébe

2. Szentförinten átszállunk
Közben pár órát várunk
Megjön végre a vonat
S hoz marhavagonokat

3. Megindulunk már végre
Jó nagyokat dőcögve
Oly nagyot ránt mozdonyunk,
Hogy mi szépen leülünk.

4. Kákics előtt szól Matyi:
„Fekete-víz jön most itt”
Csudálkozik ám a nép,
Mert ez itt egy koszoslé.

5. Sok kutyaagolás után
Sellye, Csányoszró után
Besencére érkeztünk
S az iskolába mentünk

6. Zoli, a papnak fia
Ragd nyelvnek tudora
Pityukának azt mondta:
„Az Okor biz' - kigyóka”

7. Zoli még mást is csinált
Hogy a lelkünkt majd kiszállt
Öklömnyi galuskákra
Tojást ütött vagy szőzöt.

8. Feredőltünk minden nap
Mint egy ház oly nagyokat
Szörnyű nagy volt ám a víz
Majd' hogy bokáig nem ért.

9. Cila gyomra nem kicsi
Duci irigyelheti
Métó társa a Bence
A falut majd' megette.

10. Nagy fiú volt a Dezső
Beszerzéstől feje fött
Nem volt neki sok pénze
Csak néhány ezere

11. Volt ott nagy heje-huja
Mindig szólt a citera
Főciterás a Bandi
Falu népét őjiti

12. Szörnyű nagy volt ott a rend
Mert Jancsi tartotta fenn
Amikor ebédeltünk
Egy szemétdarabba ültünk.

13. Szép emlékekkel telve
Visszaérkeztünk Pécsre
Örömmel láttuk újra
A havas szép ormokat.

14. Iródott e ballada
Hidasvölgyi táborban
Cila, Matyi, ki' irta
Egymást közben rugdosta.

